

حمزه نامه ، عظیم ترین مجموعه مصور گورکانی

تاریخ دریافت مقاله : ۱۱ ۸۶

تاریخ پذیرش نهایی : ۴ ۱۲ ۸۶

چکیده

حمزه نامه که مجموعه ای مصور از ماجراهای امیر حمزه صاحبقران است در این پژوهش مورد بررسی قرار می گیرد. داستانهای حماسی این مجموعه به واسطه جذابیت فراوان و بار غنی مذهبی اشان در دوره گورکانی به شبه قاره هند راه یافتند. مجموعه حمزه نامه شامل ۱۴ جلد و ۱۴۰۰ نگاره بوده که در مدت ۱۵ سال (۹۸۲-۹۶۷ ه.ق/۱۵۷۵-۱۵۶۰ م) توسط نگارگران کارگاه نقاشی سلطنتی اکبر شاه مصور گردیده است. روند کلی داستانها و نگاره هایی که بر مبنای آنها مصور شده اند، ستیز امیر حمزه با کفار و تلاش وی برای مسلمان ساختن آنهاست. در این راستا ماجراهای پیچیده و تو در تو نیز رخ می دهد که مضامین تخیلی، حماسی، تاریخی، مذهبی و گاه عاشقانه را در بر دارد. جذابیت این مجموعه در قطع بزرگ تصاویر، درشت نمایی عناصر، قرار گرفتن متن در پشت تصویر و بالاخره کاربرد آن در سنت نقالی خلاصه می شود. آنچه در این مجموعه به چشم می خورد، خصوصیات زندگی اشرافی گورکانی، اصالت نقاشی ایرانی، عناصر نقاشی آسیای میانه و ابداعات نوین نقاشی اروپایی می باشد که با محیط و شرایط جغرافیایی هند سخت عجین شده است. هدف از این بررسی، معرفی مجموعه حمزه نامه به عنوان یکی از عظیم ترین نسخ مصور شده دوران گورکانی و تحلیل محتوایی، ساختاری و نشانه شناختی دو نگاره از این نسخه با توجه به داستان و روابط بینامتنی می باشد.

واژه های کلیدی

نقاشی گورکانی ، حمزه نامه ، ساختار تصویری ، محتوا و مضمون

Email: poopak_rah@yahoo.com

Email: esl_745@yahoo.com

۱_ نویسنده مسئول ، کارشناس ارشد صنایع دستی ، دانشگاه هنر
شهر تهران ، استان تهران
۲_ کارشناس ارشد صنایع دستی ، دانشگاه هنر
شهر تهران ، استان تهران